

Dosarul nr. 1-192/19
1-19115579-46-1-11072019

SENTINȚĂ
În numele Legii

26 mai 2021

mun. Soroca

Judecătoria Soroca (sediul Central)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător

Grefier

Procurorului

Avocatului

Gh. Purici

L. Cristal

T. Andronic, I. Iurcu

Ig. Grosu

a judecat în ședință de judecată publică, în limba de stat cauza penală de învinuirea lui

Bîcu Efim *****, născut la *****, originar și domiciliat în *****, studii superioare, căsătorit, nesupus militar, fondator ÎI „Bîcu Efim”, anterior condamnat prin:

- sentința Judecătoriei Soroca din 27.12.2017 în baza art. 264¹ alin. (1) Cod Penal la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, antecedente penale stinse,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod Penal al RM.

Termenul judecării cauzei penale în instanța de fond 11.07.2019 – 26.05.2021 (repartizat repetat judecătorului Gh. Purici la 28.10.2019).

CONSTATĂ:

Bîcu Efim ***** este învinuit de organul de urmărire penală precum că a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod Penal în circumstanțele descrise în continuare.

La 26.07.2013, avînd intenția unică de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, știind că procura nr. 683 din 04.02.2013, încredințată lui de către Smîntîna Anastasia Grigore, decedată la 25.07.2013, conform art. 255 lit. f) Cod Civil, nu este valabilă, s-a prezentat la notarul Radu Marian din mun. Soroca, str. Alexandru cel Bun nr. 50 și prezentînd procura dată, acționînd în calitate de reprezentant în numele lui Smîntîna Anastasia, a încheiat cu sine însuși trei contracte de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole cu numele cadastrale:***** și *****, amplasate în ***** și ulterior, continuîndu-și acțiunile sale criminale, la 03.10.2013 s-a prezentat la notarul Radu Iulian din mun. Soroca str. Alexandru cel Bun nr. 50, unde prezentînd

aceiași procură, acționînd în calitate de reprezentant în numele lui Smîntîna Anastasia, a încheiat cu sine însuși alte trei contracte de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole cu numerele cadastrale:***** și *****, amplasate în *****, dobîndind ilicit terenurile agricole date, astfel cauzîndu-i succesorului părții vătămate o pagubă materială în proporții considerabile.

Acțiunile inculpatului, Bîcu Efim au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (1) Cod Penal cu indicii de calificare: *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința actului juridic nul, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile*”.

În cadrul ședinței de judecată inculpatul **Bîcu Efim** vina nu a recunoscut și a declarat că, în perioada anilor 1999-2000, Smîntîna Anastasia, care este rudă cu el, i-a propus mamei sale Bîcu Maria să cumpere gospodăria sa amplasată în *****. De asemenea i-a comunicat mamei sale că intenționează să vîndă și terenurile agricole pe care le deține în proprietate și pe care Smîntîna Anastasia la acel moment i le-a transmis în arendă lui, după decesul soțului Smîntîna Gheorghe. Deoarece Smîntîna Anastasia a decis să cumpere o gospodărie în s. Zgurița r-l Drochia, unde locuia sora acesteia Vascauțan Iulia, ultima a cerut de la mama sa Bîcu Maria banii pentru vânzarea gospodăriei, iar de la el banii pentru vânzarea-cumpărarea terenurilor agricole. Conform înțelegerii i-a achitat lui Smîntîna Anastasia banii pentru cotele de teren în sumă de 2400 sau 2500 lei, pentru o cotă de teren, fără însă a solicita eliberarea unei recipise în acest sens, care ar demonstra transmiterea banilor, deoarece erau în relații de rudenie. Peste aproximativ 10 ani Smîntîna Anastasia s-a îmbolnăvit, motiv din care ultima a fost internată la Spitalul raional Soroca. În acea perioadă Smîntîna Anastasia l-a chemat și i-a comunicat că este necesar să perfecteze actele pe terenurile agricole și gospodăria din *****, pentru vânzarea cărora anterior i-au achitat banii. La 04.02.2013, la solicitarea lui Smîntîna Anastasia, care era bolnavă, s-a adresat la notarul Radu Marian cu care s-au deplasat la spital, unde ultimul a întocmit o procură prin care Smîntîna Anastasia i-a încredințat perfectarea pe numele ei moștenirea în privința averii rămasă după decesul soțului Smîntîna Gheorghe, ulterior cu dreptul de înstrăinare a cotelor de teren echivalent ce aparțineau ei și soțului ei, inclusiv cu dreptul de contrapartidă. Întrucît nu erau toate actele în regulă, nu a avut posibilitate de a întocmi contractele de vânzare-cumpărare imediat după întocmirea procurii. Ulterior, din cauza faptului că a decedat tatăl său și din cauza altor probleme nu a reușit să perfecteze contractele de vânzare-cumpărare imediat. A mai declarat că, în ziua cînd a fost perfectată procura prezenți la spital mai erau concubinul lui Smîntîna Anastasia, Dudnic Ion și tatăl său Moruz Vladimir. În acea zi, deși a fost prezent la întocmirea procurii nu a auzit cum notarul Radu Marian i-a comunicat lui Smîntîna Anastasia că, în cazul în care ea va deceda procura va deveni nulă. De asemenea nu-și amintește dacă notarul Radu Marian l-a momentul întocmirii contractelor de vânzare-cumpărare l-a întrebat dacă Smîntîna Anastasia este sau nu în viață. Ulterior, la data de 26.07.2013 în baza procurii din 04.02.2013 adresîndu-se la notar a perfectat contractele de vânzare-cumpărare în privința terenurilor agricole cu sine însuși, fără a fi la curent cu faptul că Smîntîna Anastasia a decedat la data de 25.07.2013. După ce a întocmit contractele de vânzare-cumpărare, la 26.07.2013, seara a fost telefonat de rudele lui Smîntîna Anastasia, care i-a comunicat că, ultima a decedat și el urmează să vină la înmormîntare. A mai declarat că, ulterior în baza procurii menționate a mai perfectat la notarul Radu Iulian contracte de vânzare-cumpărare a trei terenuri agricole cu sine însuși. Nu a fost la curent cu faptul că, procura nu mai este valabilă după decesul persoanei care a eliberat-o.

Succesorul părții vătămate **Vascauțan Gheorghe ******* în ședința de judecată a declarat că, defuncta Smîntîna Anastasia a fost mătușa sa, care a fost căsătorită cu Smîntîna Gheorghe. Soții Smîntîna, în timpul căsătoriei, au deținut în proprietate două cote de terenuri agricole amplasate în extravilanul *****, pe care, în anul 2001, le-au transmis în arendă lui Bîcu Efim. După decesul mătușii Smîntîna Anastasia, întrucît unicul moștenitor a averii a fost sora ei Vascauțan Iulia, mama sa, s-a adresat la notar pentru a întocmi actele necesare în privința succesiunii. La momentul cînd s-a adresat la notar, ultimul s-a interesat de terenurile agricole, care anterior au fost transmise în arendă lui Bîcu Efim. Pe cazul dat l-a telefonat pe Bîcu Efim, care i-a comunicat că el a cumpărat cotele de teren de la Smîntîna Anastasia. Faptul dat nu i-a trezit careva dubii, deoarece știa de la Smîntîna Anastasia că, Bîcu Efim intenționa să cumpere terenurile agricole. La acel moment a perfectat moștenirea în privința casei de locuit amplasată în s. Zgurița r-l Drochia, care i-a aparținut lui Smîntîna Anastasia. Ulterior, de la concubinul lui Smîntîna Anastasia, Dudnic Ion, a aflat că, Bîcu Efim nu i-a achitat, mătușii, banii pentru terenurile agricole deținute în proprietate de către ultima. Pe cazul dat s-a adresat la primăria *****, unde a fost anunțat că, contractele de vînzare-cumpărare au fost încheiate după decesul mătușii sale. Adresîndu-se la notarul Radu Marian, ultimul i-a prezentat actele în baza cărora a constatat că, terenurile agricole au fost înstrăinate după decesul lui Smîntîna Anastasia, de către Bîcu Efim, în baza procurii eliberate pe numele său. Notarul i-a recomandat să depună plîngere în adresa procuraturii, lucru care l-a și făcut. A mai declarat că, în prezent, terenurile agricole sunt prelucrate de Bîcu Efim, căruia anterior Smîntîna Anastasia i le-a transmis în arendă. A mai menționat că, Smîntîna Anastasia i-a vîndut mamei lui Bîcu Efim, gospodăria sa din ***** și s-a stabilit cu traiul în s. Zgurița r-l Drochia, unde a procurat casă de locuit.

Martorul Bernavschii Leonid ***** în ședința de judecată a declarat că, defuncta Smîntîna Anastasia este mătușa soției sale Vascauțan Tatiana. În anul 2000 Smîntîna Anastasia i-a transmis în arendă lui Bîcu Efim terenurile agricole ce îi aparțineau. Ulterior, Smîntîna Anastasia a vîndut mamei lui Bîcu Efim, gospodăria din ***** și s-a stabilit cu traiul în s. Zgurița r-l Drochia, unde a locuit pînă la deces. Despre faptul că, terenurile agricole ce au aparținut lui Smîntîna Anastasia, au fost vîndute lui Bîcu Efim a aflat de la ultimul și anume la momentul cînd acesta a venit la ei și a cerut de la soția sa certificatul de deces. Soția i-a transmis lui Bîcu Efim certificatul de deces eliberat pe numele lui Smîntîna Anastasia, pe care ultimul i l-a restituit la 21.11.2013. Ulterior, în anul 2017, fostul concubin a lui Smîntîna Anastasia, pe nume Ion, i-a comunicat că, Bîcu Efim nu i-a achitat lui Smîntîna Anastasia banii pentru cotele de teren. Împreună cu Vascauțan Gheorghe s-au adresat la primăria *****, unde le-au fost prezentate copiile de pe contractele de vînzare-cumpărare, cu care s-au adresat notarului Radu Marian. Notarul Radu Marian le-a explicat că, contractele de vînzare-cumpărare a terenurilor agricole au fost încheiate între Bîcu Efim și Smîntîna Anastasia. Tot atunci, i-au prezentat certificatul de deces eliberat pe numele lui Smîntîna Anastasia, ultimul recomandîndu-le să depună plîngere la procuratură. Pe cazul dat au depus plîngere la procuratura raionului Soroca.

Martorul Radu Iulian ***** în ședința de judecată a declarat că, activează în calitate de notar. În anul 2013 la el la oficiu a venit Bîcu Efim, care i-a prezentat procură și actele perfectate și eliberate de Oficiul Cadastral Teritorial Soroca în baza procurii. În baza actelor date a perfectat contracte de vînzare-cumpărare, conform cărora Bîcu Efim și-a vîndut lui terenuri agricole care aparțineau unei persoane, despre care nu-și amintește cum se numea. A mai menționat că, în obligația notarilor nu intră verificarea legalității actelor prezentate de client. Mai mult ca atît în cazul în care în procură este indicat termenul general de valabilitate de 3 ani, atunci actul dat este valabil pe întreaga perioadă.

Martorul Radu Marian ***** în ședința de judecată a declarat că, activează în calitate de notar. În anul 2013 la oficiul său s-a prezentat Bîcu Efim, care i-a comunicat că, nașa sa Smîntîna Anastasia, care la acel moment era internată în spital, intenționează să-i vîndă lui terenurile agricole, amplasate în *****. Împreună cu Bîcu Efim, și încă cîteva persoane, s-au deplasat la Spitalul raional Soroca, unde Smîntîna Anastasia, pe care o cunoștea de mai demult, i-a solicitat să autentifice o procură care acordă dreptul de a vinde terenurile agricole, inclusiv dreptul la contrapartidă. Tot atunci, Smîntîna Anastasia i-a comunicat că, Bîcu Efim anterior i-a achitat banii pentru vînzarea terenurilor agricole. Astfel, din discuțiile cu Smîntîna Anastasia a înțeles că, Bîcu Efim i-a achitat, banii pentru vînzarea-cumpărarea terenurilor agricole, însă ultimul nu a întocmit la timp actele juridice necesare. Pînă a întocmi procura a întreat-o pe Smîntîna Anastasia dacă nu dorește să încheie un contract de întreținere pe viață la ce ultima a refuzat motivînd prin faptul că, intenționează să vîndă terenurile agricole pentru care deja a primit banii. După ce a întocmit procura i-a explicat lui Smîntîna Anastasia despre faptul că, actul dat poate fi revocat, modificat sau anulat în orice moment, iar în caz de deces procura este nulă. Discuția dată a fost în prezența lui Bîcu Efim. Ulterior, data și luna nu și-o amintește, la oficiul său s-a prezentat Bîcu Efim pentru a fi întocmite contractele de vînzare-cumpărare încheiate cu el însuși. După ce a întocmit contractele de vînzare-cumpărare, Bîcu Efim a plecat. Înainte de a perfecta contractele de vînzare-cumpărare l-a întreat pe Bîcu Efim dacă Smîntîna Anastasia este în viață și dacă nu a fost modificată sau retrasă procura la ce ultimul i-a comunicat că Smîntîna Anastasia este în viață și că procura nu a fost retrasă sau modificată. A mai menționat că, la acel moment nu avea acces la baza de date al Registrului bunurilor imobile, astfel că, informația cu privire la faptul că proprietarul unui bun imobil a decedat o dețineau doar reprezentanții Oficiului Cadastral Teritorial, care și efectuau mențiunile corespunzătoare. Consideră că, în actele premergătoare încheierii contractelor de vînzare-cumpărare, oferite de Oficiul Cadastral Teritorial Soroca și anume în extrasul din Registrul bunurilor imobile, nu au fost efectuate înscrierile referitor la decesul lui Smîntîna Anastasia, pe motiv că, aceste date nu au fost prezentate organului dat. Datele referitor la decesul lui Smîntîna Anastasia era obligat să le comunice Bîcu Efim la momentul întocmirii contractelor de vînzare-cumpărare, dacă cunoștea despre acest fapt, însă nu a avut careva dubii referitor la valabilitatea procurii, în baza căreia au și fost întocmite actele juridice. A mai declarat că, nu-și amintește cu cîte pixuri a întocmit procura, însă legea nu prevede un număr concret de pixuri care pot fi utilizate la întocmirea unui act juridic. La momentul cînd s-a prezentat la Spitalul raional Soroca, pentru a întocmi procura solicitată de Smîntîna Anastasia, a luat cu sine mai multe pixuri, hîrtie și modele de acte. Referitor la textul procurii a menționat că, legea nu obligă redarea acestuia conform unui model prestabilit, motiv din care dreptul de contrapartidă l-a indicat la rubrica procura este valabilă pe un termen de trei ani și nu în însăși textul actului. A mai menționat că, la momentul întocmirii procurii nu s-a consultat cu un medic referitor la capacitatea de exercițiu, or acest fapt nu era necesar, solicitanta posedînd discernămînt. Mai mult că, pînă în prezent nu a fost emisă o hotărîre judecătorească cu privire la capacitatea de exercițiu limitată la acel moment a lui Smîntîna Anastasia.

Martorul Popovici Lidia ***** în ședința de judecată a declarat că, pe defuncta Smîntîna Anastasia a cunoscut-o ca locuitoare a *****. Smîntîna Anastasia a fost căsătorită cu Smîntîna Gheorghe. După decesul soțului, Smîntîna Anastasia s-a stabilit cu traiul în s. Zgurița r- l Drochia, însă ulterior ultima a revenit în ***** , unde o perioadă a concubinat cu Dudnic Ion. Atît în timpul căsătoriei cu Smîntîna Gheorghe, cît și după decesul soțului, Smîntîna Anastasia a deținut în proprietate terenuri agricole, care au aparținut atît ei cît și soțului, pe care ultima le-a

transmis în arendă la SRL „Deamez Grup”. Ulterior, Smîntîna Anastasia a anunțat-o că intenționează să vîndă casa și să plece cu traiul la nepoții săi în s. Zgurița r-l Drochia. Atunci a întreat-o pe Smîntîna Anastasia cum va percepe plata pentru arenda terenurilor, la ce ultima i-a comunicat că, terenurile agricole intenționează să le vîndă lui Bîcu Efim. A mai menționat că, Smîntîna Anastasia nu i-a spus dacă a primit sau nu bani de la Bîcu Efim și nici nu s-a interesat referitor la faptul dat, însă consideră că ultimul i-a achitat banii pentru cotele de teren, deoarece acesta a fost și este un om înstărit și era rudă cu Smîntîna Anastasia. Peste un timp a aflat că Smîntîna Anastasia a decedat, însă nu a fost la înmormîntarea acesteia. După decesul lui Smîntîna Anastasia nu a discutat cu Dudnic Ion referitor la terenurile agricole ce au aparținut lui Smîntîna Anastasia, însă consideră cu ultimul nici nu avea dreptul să pretindă la ele. A mai menționat că, la momentul cînd s-a îmbolnăvit Smîntîna Anastasia, Dudnic Ion nu a avut grijă de ea și nu i-a acordat acesteia careva sprijin atît financiar cît și moral, iar după decesul Anastasiei ultimul nu a fost la înmormîntarea ei.

Martorul Țopa Gheorghe ***** în ședința de judecată a declarat că, pe defuncta Smîntîna Anastasia a cunoscut-o, deoarece ultima a locuit împreună cu soțul Smîntîna Gheorghe, în vecinătate. Smîntîna Anastasia a decedat cu mulți ani în urmă, în s. Zgurița r-l Drochia. Înainte de Smîntîna Anastasia a decedat soțul ei Smîntîna Gheorghe și fiul acesteia. Înainte de a se stabili cu traiul în s. Zgurița r-l Drochia, Smîntîna Anastasia a vîndut casa din *****, lui Bîcu Maria, mama lui Bîcu Efim, cu care se cunosc de mici copii. Ulterior, Bîcu Maria a vîndut casa unei alte persoane. Presupune că, Smîntîna Anastasia a deținut în proprietate și terenuri agricole, deoarece Bîcu Efim îi achita plata pentru arendă în produse agricole. Nu cunoaște ce a făcut Smîntîna Anastasia cu terenurile agricole după ce a trecut cu traiul în s. Zgurița r-l Drochia. A mai declarat că, împreună cu soția au fost la înmormîntarea lui Smîntîna Anastasia la care a fost și Bîcu Efim.

Audiind succesorul părții vătămate, martorii, studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a-l achita pe inculpatul Bîcu Efim învinuit în baza art. 190 alin. (1) Cod Penal din considerentele că, învinuirea dată nu și-a găsit confirmare.

În motivarea concluziei sale instanța reține următoarele:

Conform art. 27 alin. (1), (2); 101 alin. (2), (3) CPP, *„judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege; nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită pentru instanța de judecată”*.

Potrivit art. 100 alin. (4) CPP, *„toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv: Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile legale, prin procedee probatorii respective”*.

Conform art. 101 alin. (1), (4) CPP, *„fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța pune la baza hotărîrii sale numai acele probe, la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură”*.

Pornind de la aceste prevederi legale, instanța de judecată, convine că, inculpatul Bîcu Efim nu poate fi condamnat pe art. 190 alin. (1) Cod Penal, în baza probelor prezentate de partea învinuirii, or, acestea ar egala cu ignorarea prevederilor legilor enunțate mai sus, ar impune

instanța de judecată de a susține o poziție preconcepută despre vinovăția persoanei, dându-le probelor, acuzării, o valoare dinainte stabilită.

Conform art. 113 Cod Penal, „ se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Componența infracțiunii este alcătuită dintr-un sistem complex de elemente constitutive, printre care se enumeră: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Celor patru elemente constitutive le corespund anumite semne, ce caracterizează aceste elemente constitutive.

Obiectul infracțiunii de escrocherie prevăzut de art. 190 Cod Penal îl constituie relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de ocrotirea relațiilor patrimoniale.

Obiectul juridic special al infracțiunii de escrocherie este constituit din relațiile sociale cu caracter patrimonial, nașterea și dezvoltarea cărora trebuie să se bazeze pe buna-credință și încrederea între subiecții afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice; buna-credință și încrederea subiecților raporturilor juridice patrimoniale se prezumă, iar în anumite cazuri este și protejată prin legea penală.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 190 Cod Penal are următoarea structură:

1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică în sustragere; b) acțiunea adiacentă, care constă în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic; c) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean;

2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv al cărui mărime se situează între limitele de 20 % din quantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei, și 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei care are un caracter considerabil;

3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Pentru întrunirea elementelor laturii obiective a escrocheriei este importantă stabilirea conținutului acțiunii adiacente.

Din textul dispoziției alin. (1) art. 190 Cod Penal se deduce că această acțiune trebuie să îndeplinească următoarele trei condiții:

- ✓ să se exprime în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane;
- ✓ această inducere în eroare să fie săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau;
- ✓ ca mincinoasă a unei fapte adevărate în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile.

Infracțiunea specificată la art.190 Cod Penal este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Latura subiectivă a infracțiunii date se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca

escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat, avînd scopul special – de cupiditate.

Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă care la momentul săvîrșirii infracțiunii a atins vîrsta de 14 ani.

În conformitate cu pct. 23 Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor „*escrocheria se consideră consumată din momentul în care făptuitorul, intrînd în posesia ilegală asupra bunurilor altei persoane, obține posibilitatea reală de a se folosi și a dispune de acestea la dorința sa*”.

Astfel, potrivit concluziei de învinuire și a materialelor prezentate de procuror, Bîcu Efim se învinuiește de faptul că, avînd intenția unică de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, știind că procura nr. 683 din 04.02.2013, încredințată lui de către Smîntîna Anastasia Grigore, decedată la 25.07.2013, conform art. 255 lit. f) Cod Civil, nu este valabilă, s-a prezentat la notarul Radu Marian din mun. Soroca, str. Alexandru cel Bun nr. 50 și prezentînd procura dată, acționînd în calitate de reprezentant în numele lui Smîntîna Anastasia, a încheiat cu sine însuși trei contracte de vînzare-cumpărare a terenurilor agricole cu numele cadastrale:***** și *****, amplasate în ***** și ulterior, continuîndu-și acțiunile sale criminale, la 03.10.2013 s-a prezentat la notarul Radu Iulian din mun. Soroca str. Alexandru cel Bun nr. 50, unde prezentînd aceiași procură, acționînd în calitate de reprezentant în numele lui Smîntîna Anastasia, a încheiat cu sine însuși alte trei contracte de vînzare-cumpărare a terenurilor agricole cu numerele cadastrale:***** și *****, amplasate în *****, dobîndind ilicit terenurile agricole date astfel cauzîndu-i succesorului părții vătămate o pagubă materială în proporții considerabile.

Instanța de judecată atestă că, încadrarea juridică a faptei inculpatului în temeiul art. 190 alin. (1) Cod Penal se referă la dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin cauzarea de daune considerabile.

Potrivit textului învinuirii instanța de judecată reține că, Bîcu Efim este învinuit de faptul inducerii în eroare a unei persoane care a avut drept consecință dobîndirea ilicită a terenurilor agricole, astfel cauzîndu-i succesorului părții vătămate o pagubă materială în proporții considerabile.

Analizînd conținutul textului învinuirii și încadrării juridice a faptei, instanța de judecată atestă admiterea erorilor la calificarea infracțiunii și existența unor contradicții esențiale, or de către acuzatorul de stat a fost indicat un număr diferit de persoane (în învinuire a făcut referire la o persoană, iar la încadrarea juridică a indicat mai multe persoane, care au fost induse în eroare). Mai mult, acuzatorul de stat nu a indicat ca semn al faptei prejudiciabile comise, quantumul prejudiciului cauzat, fapt ce face imposibilă determinarea urmărilor prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv cauzat, precum și determinarea proporției acestuia (daune considerabile) prin prisma prevederilor art. 126 Cod Penal.

În următorul șir de idei instanța notează că, vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției, iar sarcina probațiunii îi revine părții acuzării. Legea procesual-penală stabilește că, răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, or, potrivit art. 26 alin. 3) CPP și jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcției lui procesuale.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărîrea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în materie penală, problema administrării probelor trebuie să fie abordată prin prisma art. 6 § 2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Mai mult, potrivit art. 24 alin. (3), (4) CPP, *părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesual penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în proces își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe, ori persoane, iar instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.*

Vinovăția persoanei trebuie să fie dovedită în modul prevăzut de legea procesual-penală, prin toate mecanismele prevăzute de lege.

Potrivit art. 19 alin. (3) CPP „*organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinuțului, inculpatului, cît și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea*”.

Astfel, pentru a ajunge la concluzia despre nevinovăția inculpatului Bîcu Efim în comiterea infracțiunii imputate, instanța a făcut o analiză amplă a probelor administrate și prezentate de părți, care au constituit obiectul prezentei cercetări judecătorești, în raport cu prevederile normelor penale materiale, actelor normative și doctrinei relevante speței examinate, respectând principiul contradictorialității, și asigurînd posibilitatea reală părților pentru administrarea probelor.

Instanța de judecată notează că, atît pe parcursul urmăririi penale cît și în cadrul examinării cauzei inculpatul Bîcu Efim nu a negat faptul că, în baza procurii eliberate de Smîntîna Anastasia a încheiat contracte de vînzare-cumpărare a terenurilor agricole cu numele cadastrale:***** și ***** , amplasate în ***** , iar ulterior a încheiat cu sine însuși alte trei contracte de vînzare-cumpărare a terenurilor agricole cu numerele cadastrale:***** și ***** , amplasate în ***** . Pînă la eliberarea procurii conform înțelegerii cu Smîntîna Anastasia i-a achitat ultimei banii pentru terenurile agricole aproximativ în perioada anilor 2000-2001, iar mama sa Bîcu Maria, a achitat banii pentru procurarea gospodăriei lui Smîntîna Anastasia amplasată în ***** . A menționat că, ulterior pe banii obținuți din vînzarea casei și cotelor de teren, Smîntîna Anastasia și-a cumpărat casă în s. Zgurița r-l Drochia, unde s-a stabilit cu traiul.

Faptul dat este confirmat prin declarațiile martorului Radu Marian, care în ședința de judecată a relatat că, în anul 2013, la solicitarea lui Bîcu Efim s-a deplasat la Spitalul raional Soroca, unde la acel moment era internată Smîntîna Anastasia pentru a perfecta o procură cu drept de vînzare-cumpărare și contrapartidă. Tot atunci, Smîntîna Anastasia i-a comunicat că, Bîcu Efim i-a achitat banii pentru vînzarea terenurile agricole, reproșîndu-i ultimului faptul că nu a întocmit la timp actele necesare cu privire la vînzarea-cumpărarea cotelor de teren. După ce a autentificat procura a plecat, iar ulterior la biroul său s-a prezentat Bîcu Efim cu procura în baza căreia a întocmit contracte de vînzare-cumpărare a terenurilor agricole.

La fel instanța reține că, fiind audiată în cadrul ședinței de judecată, martorul Popovici Lidia a relatat că, Smîntîna Anastasia a locuit în ***** . După decesul soțului Smîntîna Gheorghe ultima i-a comunicat că vinde casa lui Bîcu Maria, mama lui Bîcu Efim și intenționează să se stabilească cu traiul în s. Zgurița r-l Soroca. Totodată Smîntîna Anastasia i-a comunicat că,

terenurile agricole intenționează să le vîndă lui Bîcu Efim. A mai menționat că, Smîntîna Anastasia nu i-a spus dacă a primit sau nu bani de la Bîcu Efim și ea nici nu s-a interesat referitor la faptul dat, însă consideră că ultimul i-a achitat banii pentru cotele de teren, deoarece acesta a fost și este un om înstărit și era rudă cu Smîntîna Anastasia cu care era în relații bune.

Rezumînd declarațiile martorilor Radu Marian și Popovici Lidia, instanța reține că, la momentul perfectării procurii consimțămîntul defunctei Smîntîna Anastasia nu a fost viciat, or eliberarea procurii a fost efectuată cu suportul și în prezența notarului public Radu Marian, care doar după discuțiile de rigoare cu aceasta și stabilirea discernămîntului ei a întocmit actul juridic solicitat, în baza căruia ulterior au fost încheiate contractele de vînzare-cumpărare.

În coroborare cu declarațiile martorului Radu Marian vine și proba scrisă cercetată în cadrul ședinței judiciare și anume: procura nr. 683 din 04.02.2013 prin care Smîntîna Anastasia i-a acordat inculpatului Bîcu Efim dreptul de a vinde terenurile agricole ce-i aparțin ei și cele rămase după decesul soțului Smîntîna Gheorghe precum și dreptul la contrapartidă, adică dreptul de a înstrăina sie însuși cotele de teren (f. d. 43).

Instanța nu pune la îndoială valabilitatea acestui act, or potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-137 din 07.03.2019 , textele manuscrise, existențe pe procură înregistrată sub nr. 683 din 04.02.2013, autentificată de notarul public Radu Marian au fost executate de una și aceeași persoană.

Totodată concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-137 din 07.03.2019 vin în confirmarea declarațiilor martorului Radu Marian referitor la faptul că, procura a fost întocmită cu utilizarea mai multor instrumente scripturale- adică mai multe pixuri cu bilă.

În continuare, cercetînd declarațiile succesului părții vătămate Vascauțan Gheorghe, instanța de judecată atestă că, inițial, la momentul perfectării moștenirii rămase după decesul lui Smîntîna Anastasia, Vascauțan Gheorghe nu a pus la îndoială faptul că Bîcu Efim a cumpărat de la defunctă terenurile agricole pe care le-a deținut în proprietate, fapt despre care a fost informat de către Bîcu Efim. Mai mult succesul părții vătămate a relatat instanței că, la momentul cînd Bîcu Efim i-a comunicat că a cumpărat terenurile agricole, faptul dat nu i-a trezit careva dubii deoarece știa de la Smîntîna Anastasia că, Bîcu Efim va cumpăra terenurile agricole ce-i aparțin.

În aceeași ordine de idei instanța de judecată reține că, fiind audiat în cadrul procesului penal, martorul Bernavschii Leonid a relatat că, despre faptul că Smîntîna Anastasia a vîndut terenurile agricole a aflat de la Bîcu Efim, care i-a comunicat că anterior ultima i-a înstrăinat cotele de teren. La momentul cînd Bîcu Efim i-a comunicat că a cumpărat terenurile agricole, martorul nu a avut careva dubii, ba mai mult, soția acestuia i-a transmis lui Bîcu Efim certificatul de deces eliberat pe numele lui Smîntîna Anastasia, pentru perfectarea actelor.

Din declarațiile succesului părții vătămate Vascauțan Gheorghe și martorului Bernavschii Leonid, instanța constată că, dubii referitor la modalitatea de cumpărare a terenurilor agricole de către Bîcu Efim a apărut la ei, doar după ce concubinul lui Smîntîna Anastasia, Dudnic Ion, i-a anunțat despre faptul că ultima nu a primit nici-un ban de la Bîcu Efim.

Invocările lui Dudnic Ion, redade de către succesul părții vătămate Vascauțan Gheorghe și martorul Bernavschii Leonid, referitor la faptul că, Bîcu Efim nu i-a achitat lui Smîntîna Anastasia banii pentru terenurile agricole procurate, trezesc dubii, or, în cadrul ședinței de judecată martorul Popovici Lidia a declarat că, Dudnic Ion era o persoană avară și zgîrcită, ultimul nu a susținut-o moral și financiar la momentul cînd s-a îmbolnăvit Smîntîna Anastasia și nici la înmormîntare nu a participat. Mai mult ultimii se aflau în relații ostile.

Raportînd faptele citate supra la circumstanțele faptice constatate, instanța de judecată consideră necesar de a evidenția linia de demarcație dintre infracțiunea de escrocherie și încălcarea unor norme de drept civil.

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de judecată a stabilit că, partea acuzării nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile care ar fi demonstrat cert că, inculpatul, avînd scopul special de cupiditate, a recurs la utilizarea unor metode dolosive, apte a induce și a menține în eroare victima la încheierea și executarea actului juridic (procură) și a intrat în posesia terenurilor agricole ce au aparținut cu drept de proprietate lui Smîntîna Anastasia, or acuzarea adusă a fost combătută prin declarațiile martorilor Radu Marian, Radu Iulian, Popovici Lidia. Instanța de judecată nu poate pune la îndoială declarațiile martorilor care au depus declarații sub jurămînt, fiind preîntîmpinați de răspunderea penală pe care o poartă pentru darea de mărturii false, nefiind prezente dubii privitor la veridicitatea acestora.

Subsecvent, instanța de judecată reține că, de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate careva probe pertinente și concludente că, inculpatul Bîcu Efim, prin inducerea în eroare a victimei, fără a achita banii, a obținut de la Smîntîna Anastasia, proprietar de drept și de fapt, dreptul asupra bunurilor imobile-terenuri agricole, or acuzarea a pus la baza învinuirii motivele invocate de succesorul părții vătămate Vascauțan Gheorghe, care la rîndul său a aflat despre faptul că, Bîcu Efim nu i-a achitat bani lui Smîntîna Anastasia de la concubinul acesteia, Dudnic Ion declarațiile căruia nu pot fi verificate, deoarece ultimul a decedat.

Astfel, instanța de judecată consideră că, deși procurorul se referă la probele în acuzarea inculpatului, totodată aceste probe nu confirmă vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate precum și intenția directă a lui Bîcu Efim în realizarea unui folos material injust, motiv din care rezultă că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod Penal, or reieșind din probele prezentate de acuzatorul de stat, în cazul din speță s-a constatat cu certitudine, că de facto inculpatul la întocmirea contractelor de vînzare-cumpărare a prezentat procura nr. 683 din 04.02.2013, care la acel moment nu era valabilă și care atrage după sine nulitatea absolută a actelor juridice încheiate.

Instanța de judecată consideră, că, în speță între succesorul părții vătămate Vascauțan Gheorghe și inculpatul Bîcu Efim sunt prezente raporturi juridice de ordin civil, stipulate la art. 339, 341 Cod Civil (în vigoare de la 01.03.2019), deoarece Bîcu Efim deși cunoștea despre faptul că Smîntîna Anastasia a decedat, a încheiat cu sine însuși, în baza procurii eliberate de ultima, contracte de vînzare-cumpărare a terenurilor agricole, pentru care anterior a achitat prețul lor, fapt ce atrage după sine nulitatea actelor juridice în cauză, or, acestea au fost încheiate în baza unui act juridic nul.

În acest aspect, instanța de judecată menționează, că în sensul art.6 al Convenției Europene, noțiunea de „*acuzăție în materie penală*” este distinctă de noțiunea „*drepturi și obligații cu caracter civil*”, astfel, în cauza Ringvold v/s Norvegia din 11.02.2003, Curtea Europeană a notat că „*...faptul că o lege, care poate permite o cerere de despăgubire în virtutea dreptului cu privire la prejudiciu, include și elemente obiective constitutive ale unei infracțiuni penale, nu reprezintă, în pofida gravității acestei infracțiuni, un motiv suficient pentru a considera ca persoana responsabilă de obligațiile cu caracter civil, să fie acuzată de o infracțiune penală*”.

Sub acest aspect este de menționat și cauza Perez v/s Franța din 12.02.2004, prin care Curtea Europeană a notat că, „*...în ciuda existenței unei autonomii a noțiunii de drepturi și obligații cu caracter civil, este necesară analiza legislației interne a statului, atît sub aspectul*

calificării juridice, cât și în privința conținutului material și a efectelor pe care dreptul intern al statului le conferă pentru ca un drept să poată fi considerat ca avînd un caracter civil”.

De altfel, prin art. (1) din Protocolul nr. 4 la CEDO se statuează că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

În cadrul ședințelor de judecată, organele acuzării nu au prezentat probe care ar combate explicațiile inculpatului și ar demonstra că Bîcu Efim a fost conștient de faptul că induce în eroare victima Smîntîna Anastasia și reau-credință, în vederea realizării unui folos material injust, or din 04.02.2013 și pînă la 25.07.2013 (data decesului lui Smîntîna Anastasia), inculpatul, deținînd procura a acționat cu bună-credință, ultimul avînd posibilitatea reală, în orice moment de a-și executa drepturile stipulate prin actul juridic eliberat de Smîntîna Anastasia.

Astfel, instanța de judecată susține concluzia privind netemeinicia acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpatului Bîcu Efim a dobîndirii ilicite a terenurilor agricole ce au aparținut cu drept de proprietate lui Smîntîna Anastasia. În viziunea instanței, argumentele acuzării în acest sens, au doar un caracter de presupunere, de fapt sunt lipsite de careva bază probantă în sensul prezenței la inculpat a intenției directe de a dobîndi ilicit bunurile imobile ale lui Smîntîna Anastasia.

Potrivit art. 389 Cod Procedură Penală, *„sentința de condamnare se adoptă în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate în instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile părții vătămate”.*

Conform art. 8 Cod Procedură Penală, *„persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului”.*

Corespunzător art. 390 Cod Procedură Penală, *„instanța adoptă sentința de achitare dacă: 1) nu s-a constatat existența faptei infracțiunii; 2) fapta nu a fost săvîrșită de inculpat; 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii; 4) fapta nu este prevăzută de legea penală; 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei”.*

Raportând aceste norme imperative la prezenta cauză, clarificînd situația conform stării de fapt și de drept, reieșind din probele cercetate în ședința de judecată, judecata concluzionează despre faptul că, fapta încriminată lui Bîcu Efim de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința actului juridic nul, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile nu întrunește elementele infracțiunii, instanța de judecată achitîndu-l pe Bîcu Efim în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod Procedură Penală.

În conformitate cu prevederile art. art. 384-385, 390 alin. (1) pct. 3), 392-394, 396, 397 CPP al RM instanța de judecată,

HOTĂRĂȘTE:

Bîcu Efim ***** învinuit în baza art. 190 alin. (1) Cod Penal, se achită pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Se anulează măsura procesuală de constrîngere - sechestrul aplicat prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 13.02.2019 pe terenurile agricole cu numerele cadastrale***** și *****,***** și *****, amplasate în *****, înregistrate cu drept de proprietate după Bîcu Efim *****, după devenirea sentinței definitive.

Corpurile delictive: procura nr. 683 din 04.02.2013 autentificată de notarul Radu Marian pe numele lui Smîntîna Anastasia, care potrivit ordonanței din 15.03.2019 a fost anexată la materialele cauzei (f. d. 135, 138) de restituit notarului Radu Marian pentru arhivare, după devenirea sentinței definitive.

Corpurile delictive: procura nr. 683 din 04.02.2013 autentificată de notarul Radu Marian pe numele lui Smîntîna Anastasia, care potrivit ordonanței din 22.02.2019 a fost anexată la materialele cauzei (f. d. 143, 144) de restituit notarului Radu Marian, pentru arhivare, după devenirea sentinței definitive.

Sentință cu drept de atac la Curtea de Apel Bălți în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Soroca (sediul Central).

**Președintele ședinței,
judecător**

Ghenadie Purici